

UNA FESTA MAJOR SENSE COMISSIÓ

L'esdeveniment més important dels que es celebren regularment a **Caldes de Malavella**, tant per pressupost com per participació, és la Festa Major. Per això, un mes i mig després de la seva celebració, hi volem dedicar unes ratlles. També, per què no dir-ho, hi ha altres raons: aquest any no hi havia comissió de festes.

Com és que no n'hi havia? Doncs nosaltres pensem, i amb fonaments, que ha estat per manca de voluntat política. Des de l'equip de govern, i des de fa molt temps, no s'ha donat prou importància al fet de tenir un grup de gent amb iniciativa i empenya per organitzar cada any una Festa Major participativa, per a tothom, amb novetats... a més d'altres actes durant la resta de l'any. Si s'hi creu, s'han de donar facilitats i se'ls ha de recolzar. A **Caldes**, hi ha molta gent amb ganes de fer coses. El que ha passat aquest any ha de servir de lliçó per al futur, esperem que hi torni a haver comissió d'aquí a ben poc.

Aquest any, la festa ha funcionat per la inèrcia dels darrers anys. I ha funcionat prou bé, tot s'ha de dir, a part de certa descoordinació i el solapament d'alguns actes en els mateixos espais o a la mateixa hora. En general, s'han mantingut la majoria dels actes i els voluntaris han continuat col·laborant. Aquí hem de donar les gràcies als membres de comissions anteriors que han aportat la seva experiència, les ganes que tot anés bé i moltes hores. També cal fer esment del ja exregidor de Festes que, aquest any sí, s'ha donat compte de què anava la cosa, ja ho deia en el programa.

Parlant del programa. Què us va semblar? Nosaltres pensem

que tant la Unió Esportiva Caldes com els Cantaires es mereixien alguna cosa millor. És el pitjor programa dels que recordem. El programa sempre havia estat un puntal de la Festa i aquest any va ser un «afegit». A més, ens ha sortit més car que mai. Aquest cop, els empresaris i comerciants del poble no ens van poder felicitar la Festa ni fer la seva aportació econòmica, que tan bé anava.

El canvi d'ubicació de l'envelat i la fira, obligat per la instal·lació dels barracons dels nous centres educatius, ens ha portat a redescobrir la Rambla d'en Rufí. Aquest espai, amb els arranjaments fets, ens sembla molt bé, és a prop del centre i no molesta gaire els veïns. Esperem que, amb el permís dels propietaris, tingui continuïtat.

Un altre fet que cal destacar, va ser el canvi de format del sopar del dijous, ja tradicional. Les raons del canvi són les mateixes que ja hem explicat abans: no s'ha cuidat prou la gent que hi col·laborava. El sopar, que es va fer per iniciativa personal de l'alcalde, no va ser el mateix d'altres anys. La manca de participació, el poc «caliu» de l'acte i la relació qualitat-preu (res a veure amb anys anteriors) demostren clarament que s'ha de tornar al format de sempre: un sopar cuinat i servit per gent del poble per a la gent del poble.

Per acabar positivament, podem dir que la poca participació al sopar no va tenir continuïtat. La majoria dels actes, des del prèg fins al ball de dimarts, van tenir una molt bona afluència d'assistents. Això ens demostra que la Festa Major és viva i que, si ens en preocupem una mica, té un futur esplèndid.

SETEMBRE 2006, número 2

PENSANT EN CALDES

L'aigua, la potable que raja de l'aixeta i la termal, es manté d'actualitat a **Caldes de Malavella**. La primera per l'excés d'arsènic i la segona perquè el poble cada vegada hi té menys drets; però, a més, els dos tipus d'aigua tenen un punt en comú: la manca d'informació que les envolta. El cas del subministrament d'aigua corrent és especialment greu perquè l'Ajuntament ha optat per amagar que el problema de l'arsènic no s'ha resolt i que els nivells legals s'han superat a l'estiu. L'alarma sorgeix quan la informació s'oculta, però mai per explicar les coses obertament i fer tots els aclariments necessaris. Per aquest motiu, la **Plataforma Independent per Caldes (PIC)** ha denunciat públicament la manca de transparència municipal en aquest assumpte, fent-ho amb dades a la mà—un laboratori homologat va certificar que el nivell d'arsènic dobla el màxim permès per la llei—i després d'haver demanat a l'equip de govern que fes públiques les anàlitzes que la companyia d'aigües fa periòdicament. Pel que fa a l'aigua termal, que sembla haver-se convertit en monopoli d'una sola empresa, pensem que ha arribat l'hora de saber com es defensa aquest patrimoni. En vistes de la situació, hem decidit donar a l'aigua el protagonisme del segon butlletí, en el qual també hem valorat una Festa Major que s'ha hagut d'organitzar sense comissió de festes i que ha sortit prou bé gràcies a la col·laboració desinteressada d'entitats i voluntaris.

D'altra banda, la fragilitat política de l'Ajuntament de **Caldes** ha tornat a quedar clara amb la ruptura d'ERC i CiU, demostrant que són incapaces d'acabar un mandat respectant el seu propi pacte de govern. La història es repeteix i posa en dubte els motius d'uns partits que, complint amb la responsabilitat que donen els vots

deis ciutadans, se suposa que van dialogar, negociar i reflexionar abans d'arribar a un acord sobre la forma de governar el municipi durant quatre anys. El 1995, CiU i ERC van tancar un pacte que van trencar al cap d'un any i mig; el 1999, van tardar un any a tornar a pactar; i el 2003 ho van repetir. Ara, una altra ruptura quan falten pocs mesos per a les eleccions evidencia que no es van comprometre a tirar endavant un projecte en benefici del poble, sinó que es van entendre per pura conveniència. L'alcaldia s'ha convertit en el testimoni d'una cursa de relleus entre dos equips enfrontats i incapaces de col·laborar, just el contrari del que es mereix **Caldes**: un govern que prioritzi els interessos del municipi a les desavinences o ambicions personals. Aquesta última crisi ha esclatat en ple procés per elaborar el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), un document clau per al futur del poble que no hauria de decidir un govern inestable. Per això, el més assenyat seria aturar el POUM fins a la propera legislatura.

Des del **PIC** defensem una altra manera d'entendre el govern municipal i ens sentim aliens a aquest vodevil sense cap mena de gràcia. Amb l'objectiu d'oferir alternatives, hem començat a reunir-nos amb les associacions del poble per explicar-los el nostre punt de vista i, sobretot, per escoltar-les. Al mateix temps, el **PIC** es vol presentar a les veïnes i els veïns de **Caldes** amb un acte públic que es farà el dissabte 7 d'octubre, a les 7 de la tarda, al Casino. A més d'explicar qui som i els objectius que ens mouen, oferirem una xerrada informativa sobre la problemàtica de l'aigua potable. Us convidem a assistir-hi i participar-hi, com també us animem a implicar-vos en el projecte del **PIC** afiliant-vos a la plataforma a través de la nostra web (www.picaldes.com).

LA PLATAFORMA INDEPENDENT PER CALDES (PIC) està formada per: Joan Colomer, Jordi Campeny, Xavier Freixas, Joan Enric Guilayn, Sàtur Romero, Anna Sàbat, Josep Turon, Carolina Lacombe, Lluís Martí, Montse Vehí, Jordi Aparicio, Gerard Masllorens, Israel Luque i Pili Turon
Participa i digues la teva opinió: pic@picaldes.com

SENSE UNA DIRECCIÓ CLARA

Cap aquí o cap allà?

Al carrer Pla i Deniel, hi ha mig vial de dos sentits de circulació i l'altra meitat d'un sol sentit. Un carril que s'acaba de cop en una plaça d'aparcament. Com tots sabeu, aquest canvi es va posar en pràctica a l'estiu i segur que ja us hi heu trobat. Quim embolic! Com el que han organitzat a l'Ajuntament amb el trencament del pacte de govern.

AMB L'AIGUA, UNA DE FREDA...

El municipi de **Caldes de Malavella** s'ha abastit tradicionalment d'aigua procedent de pous. En els darrers 10 anys, la població de **Caldes** pràcticament s'ha duplicat. Per tant, aquest increment ha augmentat la demanda d'aigua destinada bàsicament a l'abastament públic per a consum domèstic. Amés, segons dades de l'Agència Catalana de l'Agua (ACA) el tercer trimestre (juliol, agost i setembre) es consumeix el 40% de l'aigua necessària per a tot l'any, període que coincideix amb menys precipitacions i, per tant, de menor entrada d'aigua. Durant aquest període, el nivell de l'aigua no termal disminueix, mentre que els fluids hidrotermals es mantenen. Això provoca que aigua termal entri a l'aquífer no termal en major quantitat del que ja és habitual. La conseqüència és que l'aigua del poble és mineralitzada i pugeni els nivells d'arsènic, com ha passat els últims estius.

La normativa vigent situa el màxim permès d'arsènic a l'aigua de boca en 10 parts per bilió (ppb). En les dades que hem aconseguit des del gener de 2004 fins a febrer de 2006 es pot comprovar com, en la majoria de les ocasions, l'aigua de **Caldes** sempre ha estat per sobre. L'Ajuntament només va informar d'aquesta situació a l'estiu de 2005, quan es va arribar a 135 ppb; o sigui, a 13 vegades més del permès. El descens observable a principis d'aquest any es va aconseguir per la disminució del consum, l'increment de precipitacions, uns filtres instal·lats a la planta potabilitzadora i, des del juny, per la nova aportació del pou de Can Gelabertó. Ara bé, amb l'arribada de l'estiu s'han tornat a repetir els problemes. Com ja hem explicat, aquest procés és natural, per això no en culpem l'Ajuntament.

El que ens sembla inadmissible és que aquests problemes segurament no haurien sortit a la llum si no fos per la pressió del **PIC**. En el ple municipal del dilluns 24 de juliol, vam demanar dades sobre l'arsènic i se'ns va dir que fins aleshores estava bé. El dia 3 d'agost vam presentar una instància a l'Ajuntament sol·licitant les dades. També vam portar una mostra d'aigua de l'aixeta a analitzar per poder tenir la informació

que no se'ns donava i el resultat va ser que hi havia el doble d'arsènic del permès (26 ppb, d'un màxim permès de 10). En vista que els resultats no es feien públics, el 18 d'agost vam optar per fer arribar aquesta informació als mitjans de comunicació. L'endemà, l'alcalde confirmava a través d'un diari que un dels pous tenia resultats anòmals, que es deixaria d'utilitzar, que l'aigua del poble havia registrat nivells d'arsènic per sobre del permès... però en cap moment es deia quin valor donava l'analítica. L'única dada que hi sortia era la que els havíem donat nosaltres (últim valor del gràfic).

Des de la Plataforma Independent per Caldes no volem generar alarma social, només volem que es compleixi la llei. L'article 29 del Reial Decret 140/2003 de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà (BOE 45, de 21-2-2003) diu, i citem literalment: «la informació donada als consumidors ha de ser puntual, suficient, adequada i actualitzada sobre tots i cada un dels aspectes que descriu aquest Reial Decret, a través dels mitjans de comunicació previstos per cada una de les administracions implicades i els gestors de l'abastament». L'article 30 d'aquest mateix decret determina un sistema d'informació relatiu a les zones d'abastament i control denominat Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC). S'hi afirma que: «la utilització i el subministrament de dades en suport informàtic al SINAC és obligatòria per a totes les parts implicades en el subministrament d'aigua de consum humà».

Si consultem la web del SINAC (<http://sinac.msc.es/sinac/>) es pot comprovar que a **Caldes de Malavella** surt el missatge següent: «No se han realitzat anàlisis del agua en la zona(s) de esta localidad». Nosaltres pensem que aquesta afirmació no és certa, segur que han fet anàlisis, el problema és que no les fan públiques. **Aquesta ocultació de la informació és la que desconcerta a la població i genera alarma social.**

Considerem que les mesures que l'Ajuntament ha adoptat fins ara per solucionar el problema de l'arsènic són correctes a curt termini i aporten solucions provisionals, però no hi ha garanties que els problemes no es repeteixin.

Proposem diferents línies d'actuació: a curt termini, cal mirar d'optimitzar l'explotació actual dels pous on l'aigua és de bona qualitat tenint en compte que és una mesura provisional; a mig i llarg termini, caldria buscar ajuts per ubicar noves captacions, plantejar-se el cost d'una nova planta potabilitzadora i buscar-ne subvencions. En última instància, dependent del cost econòmic de les propostes anteriors, potser caldrà plantejar-se la connexió amb aigües del Ter com han vingut de fer pobles veïns com Cassà de la Selva.

... I UNA DE CALENTA

L'aigua termal s'ha estat utilitzant a **Caldes** des del temps dels romans, però les primeres explotacions per treure'n benefici econòmic van ser en cases particulars al segle XIX, precursors dels futurs balnearis. Al 1840, hi havia un aprofitament industrial, que embotellava aigua de la font dels Bullidors amb els noms d'Agua Xalá i de Vichy Caldense, però els primers permisos d'explotació daten de 1845 i fan referència a l'aprofitament d'aigua de la Mina per dos particulars (els senyors Dillet i Prats) per a ús com a cases de banys. Però l'explotació més important d'aquestes aigües s'inicia a finals del segle XIX (1880), quan comença un embotellament que aprofita aigua del puig de les Ànimes amb el nom de Vichy Catalan; alhora que s'inicia l'explotació de l'aigua de la font de Sant Narcís, que es comercialitza com a Agua San Narciso. Finalment, al segle XX (1940) es construeix una nova empresa que embotella aigua de la font de la Mina amb el nom d'Agua Malavella.

Un impacte important sobre l'aigua termal ha estat la pèrdua progressiva de dret sobre l'aigua per part del poble. L'any 1943, el geòleg Nadal Llopis fa un estudi detallat de l'aigua de **Caldes** (*Estudio hidrogeológico del valle de Caldes de Malavella*) en el que comptabilitza 11 fonts termals, amb un cabal total de 5,45 l/s (327 l/min). En l'actualitat, les fonts públiques no ragen naturalment sinó que tenen una aixeta, fet que fa impossible la mesura de cabal. El que està clar és que al 1996 es va destruir un dels safareigs que rajava aigua dels brolladors de la Roqueta i de Sant Grau, amb la qual cosa es perdia el dret de cessió de 1.850 l/dia (1,3 l/min). L'any 2000, es van perdre els drets d'aigua de la font dels Bullidors, on sortien 14 l/min. Tampoc s'utilitza el dret de concessió de les fonts públiques de Sant Narcís (7 l/min) i la Mina (14 l/min). La inexistència d'un registre històric de dades de cabals de les fonts i la privacitat de les informacions sobre l'extracció actual fan inviable determinar si la quantitat d'aigua s'ha reduït, només es pot afirmar que la temperatura sembla haver disminuït lleugerament.

En aquest marc d'ocultació d'informació ens preguntem què cal fer. Creiem que des de l'Ajuntament cal lluitar pels drets del poble sobre aquesta aigua. L'aigua termal s'ha de potenciar

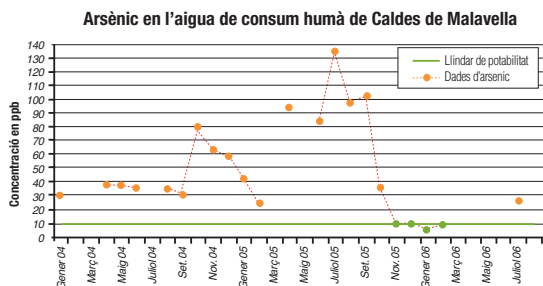
tant des del punt de vista turístic com cultural i científic. Què ha fet l'actual Consistori per vetllar pels nostres drets d'aigua? **Fa 5 anys es va crear una comissió que havia de vetllar pels drets històrics del poble i no s'ha reunit mai.** En un tríptic informatiu, l'any 2001, afirmaven que passarien tota la informació disponible a un bufet d'advocats per, citem literalment: «assessorar-se degudament davant les empreses envasadores, per tirar endavant les accions legals que es considerin oportunes a fi de recuperar els drets sobre les aigües termals, i tots els litres d'aigua que pertocquen al poble legítimament». Després de 5 anys, on són els resultats? Per acabar-ho de rematar, és conegut per tots el problema del subministrament d'aigua termal del Balneari Prats. Al marge de les qüestions legals, un poble que aposta pel turisme no es pot permetre perdre el seu balneari més antic. Els pobles balnearis més propers com Santa Coloma de Farners i Sant Hilari Sacalm estan apostant per la creació de nous centres termals. Creiem que **Caldes** hauria de ser l'exemple a seguir, però sembla que la situació és ben contrària.

Nova cultura de l'aigua

Fa temps que es parla d'una Nova Cultura de l'Aigua. Nova perquè és una altra manera de pensar, cultura perquè l'aigua no és només una mercaderia sinó que té un valor. Vol dir que ja no podem pensar en l'aigua com un recurs mercantil, un negoci, un poder o un joc. Una nova cultura de l'aigua vol dir que cal revalorar-la, tornar-li el seu valor a tots els nivells: reduir, reciclar, reutilitzar, reformar i integrar. Hem de gestionar la demanda i reduir el malbaratament a nivell agrícola, industrial i urbà, a més de reduir les pèrdues de xarxa. Hem de reciclar usant depuradores, reutilitzant aigües grises, aprofitar pluvials en cases, parcs i jardins. **La Nova Cultura de l'Aigua significa passar de només fer gestió de l'oferta a fer gestió de la demanda.**

A **Caldes**, l'aigua calenta ens ha donat un context hidrogeològic especial que ha facilitat la formació d'un important jaciment paleontològic al Camp dels Ninots, ens ha donat un pasat històric lligat als romans, que ens van deixar un patrimoni cultural importantíssim; ens ha donat l'afluència d'un tipus d'estiueig que va facilitar la creació de balnearis i d'importants edificis modernistes. L'aigua de **Caldes** no és només una marca més d'aigua en gas que ens prenem amb un glaçó i un tallet de llimona. L'aigua de **Caldes** és cultura, és societat, és patrimoni.

Des de l'Ajuntament cal lluitar pels drets sobre l'aigua termal, que s'ha de potenciar turística, cultural i científicament

UN SERVEI MILLORABLE

Un altre aspecte que ens preocupa són totes les irregularitats relacionades amb la concessió a l'empresa encarregada del subministrament: incompliment de les condicions de concessió, errors en el càlcul de les tarifes, errors en la facturació... Sempre a favor de l'empresa concessionària i en contra dels ciutadans. I, el que considerem més greu, amb el vist-i-plau de l'Ajuntament, que en comptes de vetllar pels interessos de tots plegats, ja sigui per deixadesa o per incompetència, va deixant fer.